

Termini

Publicēts: 11.11.2020.

Balansēšanas pakalpojums – pakalpojums, kas sedz starpību starp tirgus dalībnieka (gala lietotāja) plānoto un faktiski patērēto elektroenerģiju.

Balansēšanas pakalpojuma līgums – līgums, ko slēdz balansēšanas pakalpojuma sniedzējs un elektroenerģijas tirgus dalībnieks par balansēšanas pakalpojuma sniegšanu.

Elektroenerģijas birža – elektroenerģijas tirdzniecības vietne, kurā biržas dalībnieki pērk un pārdod elektroenerģiju tirdzniecības apgabala ietvaros vai starp atsevišķiem tirdzniecības apgabaliem (piemēram, Somija un Latvija) par cenām, ko nosaka piedāvājums un pieprasījums darījuma veikšanas laikā.

Elektroenerģijas iepirkumu cena – vienošanās cena, par kādu elektroenerģijas tirgotājs pārdod un tirgus dalībnieks (gala lietotājs) pērk elektroenerģiju.

Elektroenerģijas piegādes līgums – tipveida līgums starp saistīto lietotāju un publisko tirgotāju, kas reglamentē elektroenerģijas piegādi un norēķinus.

Elektroenerģijas tirgotājs – komersants, kas pērk un pārdod mājsaimniecībai elektrību. Tirgotājam ir tiesības uzsākt elektroenerģijas tirdzniecību, ja tas ir reģistrēts elektroenerģijas tirgotāju reģistrā www.sprk.lv, kā arī tam ir noslēgts sistēmas lietošanas līgums ar AS „Sadales tīkls” www.sadalestikls.lv.

Elektroenerģijas tirdzniecības līgums – līgums starp elektroenerģijas tirgotāju un tirgus dalībnieku (gala lietotāju) par elektroenerģijas pirkšanu un pārdošanu.

Elektroenerģijas tirdzniecības periods – elektroenerģijas tirdzniecības līgumā noteikts laika periods, par kuru tirgotājs ar lietotāju vienojušies par elektroenerģijas cenu un citiem noteikumiem.

Obligātā iepirkuma komponentes – ir valsts piešķirts atbalsts elektroenerģijas ražošanai, izmantojot atjaunojamus energoresursus (ūdens, biogāze, vējš, saule u. c.), un ražotājiem, kas elektroenerģiju ražo augstas efektivitātes koģenerācijas stacijās. SPRK katru gadu apstiprina OIK apmēru, ņemot vērā izmaksas, kuras ir jākompensē, publiskajam tirgotājam iepērkot saražoto elektroenerģiju no neatkarīgajiem ražotājiem. Elektroenerģijas tirgus likums paredz, ka OIK maksā ikviens elektrības lietotājs un to iekļauj maksājumā ar patērēto elektroenerģiju.

Pārvades sistēmas operators (PSO) – licencēts komersants, kura funkcijas ir nodrošināt pārvades sistēmas pakalpojumu tiem lietotājiem, kas pieslēgti 110 kV un 330 kV tīklam. Latvijā ir viens PSO – AS „Augstsprieguma tīkls”.

Pēdējā garantētā piegāde – elektroenerģijas piegāde tādām lietotājam, kurš ir pārtraucis darbību elektroenerģijas tirgū un pērk elektroenerģiju no pēdējā garantētā piegādātāja vai kuram nav balansēšanas pakalpojuma līguma.

Sadales sistēmas operators (SSO) – licencēts komersants, kura funkcijas ir nodrošināt sadales sistēmas pakalpojumus tiem lietotājiem, kas pieslēgti 0,4 kV, 6 kV, 10 kV vai 20 kV tīklam. Latvijā lielākais SSO ir AS „Sadales tīkls”.

Saistītais lietotājs – mājsaimniecības lietotājs un elektroenerģijas lietotājs, kura visi pieslēgumi sistēmai nepārsniedz 400 voltu spriegumu, katra pieslēguma ievadaizsardzības aparāta nominālā strāva nepārsniedz 100 ampēru un kurš pērk elektroenerģiju tikai ar mērķi to tālāk piegādāt apakšlietotājiem, kuri pērk un izlieto elektroenerģiju savā mājsaimniecībā paša vajadzībām, izņemot

komercdarbību vai cita veida profesionālās darbības vajadzības.

Sistēmas pakalpojumu tarifi – SPRK apstiprināti tarifi, kas sedz attiecīgā sistēmas operatora izmaksas tīklu infrastruktūras uzturēšanai, atjaunošanai un attīstībai.

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (SPRK) – institūcija, kas apstiprina tarifus saistītajiem lietotājiem, obligātās komponentes un sistēmas pakalpojumu tarifus.

Tarifi saistītajiem lietotājiem – SPRK apstiprināti tarifi, pēc kuriem norēķinās saistītie lietotāji un kuri iekļauj sevī elektroenerģijas cenu, obligātā iepirkuma komponentes un sistēmas pakalpojumu tarifus.

Universālais pakalpojums – garantētas tiesības uz elektroenerģijas piegādi noteiktā kvalitātē par viegli un skaidri salīdzināmu un pārskatāmu cenu.

<https://www.ptac.gov.lv/lv/termini>